

Kirje

14.11.2025

VN/19632/2025
VN/19632/2025-TEM-20

VUODEN 2026 ALUEKEHITTÄMISKESKUSTELUT

Aluekehittämiskeskustelut ovat lakisääteinen valtion ja alueiden välinen vuorovaikutusmenettely. Keskustelut perustuvat valtioneuvoston aluekehittämispäätökseen, maakuntaohjelmiin ja aluekehityksen tilanne- ja kehityskuvaan. Keskustelut edistävät valtion ja alueiden välistä yhteistyötä ja vuorovaikutusta alueiden kehittämisen tavoitteiden saavuttamiseksi ja niissä käsitellään lähtökohtaisesti ajankohtaisia, poikkihallinnollisia kysymyksiä.

Keskustelujen valmistelu

Vuoden 2026 aluekehittämisen keskustelut järjestetään maaliskuussa vähintään neljän maakunnan yhteisinä Teams-kokouksina, joissa käsitellään yhtä maakuntalähtöisesti muodostettua ja yhdessä valtioneuvoston kanssa valmisteltua poikkihallinnollista teemaa. Valmistelussa tulee hyödyntää olemassa olevia yliaalueellisia yhteistyöverkostoja.

Keskustelujen valmistelu on käynnistynyt syksyllä 2025 maakuntien liittojen vedolla tehtävällä aluekehityksen tilanne- ja kehityskuvatyöllä. Tilanne- ja kehityskuvaa käsitellään maakuntaliittojen, ministeriöiden ja alueiden uudistumisen neuvottelukunnan valmisteluverkoston 27.11.2025 järjestettävässä seminaarissa, jossa työstetään myös vuoden 2026 ALKE-keskustelujen teemoja tilanne- ja kehityskuvan ohella tuoreiden maakuntaohjelmien painotusten pohjalta.

Maakuntaohjelmien painotuksia ja ALKE-keskustelujen alustavia teemoja on kartoitettu maakuntien liitoille lokakuussa tehdyllä kyselyllä. Marraskuun seminaarissa näitä teemoja työstetään edelleen työ- ja elinkeinoministeriön ja maakuntaliittojen yhteisen valmistelun pohjalta. Tämän jälkeen maakuntien liittoja pyydetään jatkamaan yhteistä valmistelua siten, että keskustelujen teemat ja kokoonpanot (eli keskusteluun osallistuvat maakunnat) ovat selvillä ja ilmoitettavissa työ- ja elinkeinoministeriölle 19.12.2025 mennessä. Keskusteluun osallistuvien maakuntien ja keskustelun aiheen ohella tulee kuvata lyhyesti keskustelun teema ja keskeiset keskustelukysymykset.

Kukin maakunta voi osallistua vain yhteen keskusteluun, ja kussakin keskustelussa voi olla vain yksi, poikkihallinnollinen teema.

Jokaiselle keskustelulle tullaan tammikuussa 2026 nimeämään TEM-yhteyshenkilö, joka vastaa valmistelusta ja vuoropuhelusta keskusteluun osallistuvien maakuntien liittojen sekä valtioneuvoston välillä.

Keskustelujen aiheita ja kysymyksenasettelua tullaan työstämään maakuntien ja ministeriöiden kesken 20. ja 22.1.2025 klo 9–11 pidettävissä valtioneuvostoverkoston kokouksissa.

Keskusteluja varten ei laadita erikseen yhteisiä maakuntien ja ministeriöiden taustamuistioita, vaan keskustelun asialistaan kirjataan tiiviisti, mihin kysymykseen on tarkoitus keskittyä. Maakunnat voivat halutessaan liittää asialistan yhteyteen sitä taustoittavan, tiiviin muistion.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Työ- ja elinkeinoministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 32
00023 Valtioneuvosto

Aleksanterinkatu 4
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 1606 2160
+358 9 1606 2160

kirjaamo.tem@gov.fi
www.tem.fi

Alueilla maakuntaliitot vastaavat siitä, että keskustelutilaisuuden valmisteluun ja itse keskusteluun osallistuvat teeman kannalta olennaiset organisaatiot ja henkilöt. Osallistuvien organisaatioiden ja henkilöiden määrä tulee suhteuttaa käytettävissä olevaan aikaan ja huomioida, että keskustelussa käsitellään teemaa useamman maakunnan näkökulmasta. Ministeriöistä kukin huolehtii omalta osaltaan keskusteluihin valmistautumisesta ja nimeää keskustelujen osallistujat.

Osallistujien tulee olla tiedossa ja kutsujen ja asialistojen valmiina lähettämistä varten TEM-yhteys-henkilöllä viimeistään perjantaina 13.2.2026.

ALKE-keskustelutilaisuudet

Aluekehittämiskeskustelussa pyritään muodostamaan valtion ja alueiden yhteistä näkemystä käsiteltävänä olevan teeman edistämisestä ja sen huomioimisesta eri toimijoiden toiminnan suunnittelussa. Keskustelussa ei tehdä sitovia johtopäätöksiä, vaan kyse on vuorovaikutusmenettelystä, joka parhaimmillaan lisää eri osapuolien ymmärrystä keskusteltavasta teemasta ja voi johtaa uusiin avauksiin tai yhteistyön syventämiseen.

Teemojen valmistelussa ja käsittelyssä tulee huomioida talouden tilanne.

ALKE-keskustelut syöttävät osaltaan sisällöllisesti aluekehittämisen tulevaisuustyöhön ml. tulevan EU:n monivuotisen rahoituskauden valmistelu.

Aluekehittämisen keskustelut järjestetään Teams-kokouksina viikoilla 12 ja 13. Keskusteluille on tarjolla ensisijaisesti seuraavat ajankohdat:

- ti 17.3.2026 klo 9–11
- ke 18.3.2026 klo 14–16
- pe 20.3.2026 klo 9–11
- ti 24.3.2026 klo 9–11
- to 26.3.2026 klo 9–11

Keskustelusta laaditaan muistio, joka toimitetaan tilaisuuden jälkeen osallistujille.

Valmistelun määräajat

Pe 19.12.2025

Maakuntien liitot ilmoittavat keskusteluteeman ml. kysymyksenasettelu ja keskusteluun osallistuvat maakunnat ja niiden yhteyshenkilöt TEM:iin. Samalla pyydetään ilmoittamaan ensisijainen asialistan käsittelyaika VN-verkoston kokouksessa sekä ALKE-keskustelun toivottu ajankohta.

Em. tiedot tulee lähettää seuraaviin osoitteisiin (kirjaamo.tem@gov.fi, VN/19632/2025, ja aluekehitys.tem@gov.fi).

Ti 20.1. ja to 22.1.2026

ALKE-keskustelujen asialistojen käsittely ja kommentointi VN-verkoston kokouksissa, paikalla ministeriöt ja ao. maakuntaliitot.

Pe 13.2.2026

ALKE-keskustelujen asialistat valmiit ja osallistujat tiedossa.

Lisätiedot

Petra Stenfors (17.11.-21.11.2025)
petra.stenfors@gov.fi
 p. 0295 047 282

Hanna-Maria Urjankangas (24.11.2025 lähtien)
hanna-maria.urjankangas@gov.fi
 p. 029 5047 127

Aluekehitysjohtaja

Johanna Osenius

Johtava asiantuntija

Hanna-Maria Urjankangas

Jakelu

Etelä-Karjalan liitto
 Etelä-Pohjanmaan liitto
 Hämeen liitto
 Kainuun liitto
 Keski-Pohjanmaan liitto
 Keski-Suomen liitto
 Kymenlaakson liitto
 Lapin liitto
 Pirkanmaan liitto
 Pohjanmaan liitto
 Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
 Pohjois-Pohjanmaan liitto
 Pohjois-Savon liitto
 Päijät-Hämeen liitto
 Uudenmaan liitto - Nylands förbund
 Varsinais-Suomen liitto
 Satakunnan liitto
 TEM Työ- ja elinkeinoministeriö
 LVM Liikenne- ja viestintäministeriö
 STM Sosiaali- ja terveysministeriö
 VM Valtiovarainministeriö
 OKM Opetus- ja kulttuuriministeriö
 MMM Maa- ja metsätalousministeriö
 SM Sisäministeriö
 YM Ympäristöministeriö
 PLM Puolustusministeriö
 Etelä-Savon maakuntaliitto

Tiedoksi

Varsinais-Suomen ELY-keskus
 Uudenmaan ELY-keskus
 Satakunnan ELY-keskus
 Pohjois-Savon ELY-keskus
 Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
 Pohjois-Karjalan ELY-keskus
 Pohjanmaan ELY-keskus
 Pirkanmaan ELY-keskus
 Lapin ELY-keskus
 Keski-Suomen ELY-keskus
 Kainuun ELY-keskus
 Kaakkois-Suomen ELY-keskus
 Hämeen ELY-keskus
 Etelä-Savon ELY-keskus
 Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
 TEM AKO Alueet ja kasvupalvelut -osasto, Tarja Pyöriä
 TEM AKO Alueet ja kasvupalvelut -osasto, Tiina Korhonen
 TEM AKO AURA-hallintoviranomainen, Petra Metsälä
 TEM AKO Elinkeinot ja aluehallinto, Marko Laiho
 TEM AKO Elinvoimaiset alueet, Ahti Avikainen

TEM AKO Elinvoimaiset alueet, Petra Stenfors
TEM AKO Elinvoimaiset alueet, Satu Tolonen
TEM AKO Työllisyyden edistäminen ja kohtaanto, Outi Viljamaa
VN-verkosto

VN/19632/2025-TEM-20

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: